

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä joulukuuta 2018

1184/2018

Valtioneuvoston asetus

ajoneuvojen hyväksynnästä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

kumotaan ajoneuvojen hyväksynnästä annetun asetuksen (1244/2002) 9 a §, sellaisena kuin se on asetuksessa 234/2009,

muutetaan 2, 3, 5, 5 a, 6, 8, 10, 12, 13 b–13 d, 14, 15, 16, 16 b, 17, 18, 18 a–18 e, 19–21, 21 b, 21 c, 22, 24, 24 a, 24 b, 25, 26, 26 a, 27 ja 29 § sellaisina kuin ne ovat 2 § asetuksissa 234/2009, 1271/2014 ja 197/2014, 3, 13 b, 13 c ja 14 § asetuksissa 234/2009 ja 543/2015, 5, 6, 8, 10, 12, 16 b, 17, 18 b, 18 e § asetuksessa 234/2009, 5 a, 15, 21 c ja 26 a § asetuksessa 571/2017, 13 d, 18, 24 a ja 24 b § asetuksessa 1271/2014, 16 § osaksi asetuksessa 543/2015, 18 a, 19, 20 ja 22 § asetuksissa 234/2009 ja 1271/2014, 21 § asetuksissa 234/2009, 1271/2014 ja 571/2017, 21 b § asetuksissa 112/2008 ja 234/2009, 24 § osaksi asetuksissa 1119/2003 ja 894/2007, 25 § asetuksissa 1271/2014 ja 459/2018, 26 ja 29 § asetuksessa 540/2015 sekä 27 § osaksi asetuksessa 342/2004 seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *autojen ja perävaunujen puitedirektiivillä* puitteiden luomisesta moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksymiselle annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2007/46/EY;
- 2) *varusteen tyyppihyväksynnällä* menettelyä, jolla ajoneuvolain 35 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla tyyppihyväksytään ajoneuvon osaksi tarkoitettu laite, kuten nasta, jolle ei ole olemassa EY- eikä E-tyyppihyväksyntämenettelyä, mutta jolle voidaan myöntää kansallinen tyyppihyväksyntä;
- 3) *vaatimustenmukaisuustodistuksella* ajoneuvon EY-tyyppihyväksynnän haltijan laatimaa autojen ja perävaunujen puitedirektiivin mukaista teknisiä tietoja sisältävää todistusta yksittäistä ajoneuvoa varten;
- 4) *tyypillä* Euroopan unionin lainsäädännössä tai kansallisessa lainsäädännössä tarkoitettujen olennaisten osien osalta samanlaisia ajoneuvoja (*ajoneuvotyyppi*), osia, järjestelmiä, erillisiä teknisiä yksiköitä tai varusteita;
- 5) *tyyppihyväksyntäviranomaisella* Liikenne- ja viestintävirastoa;
- 6) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;
- 7) *asteittaisella tyyppihyväksynnällä* ajoneuvon hyväksyntämenettelyä, jossa asteittain kerätään kaikkien ajoneuvoon liittyvien järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden EY-tyyppihyväksyntätodistukset ja jonka lopullisen vaiheen tuloksena saadaan koko ajoneuvon hyväksyntä;

8) *yksivaiheisella tyyppihyväksynnällä* menettelyä, jossa koko ajoneuvon hyväksyntä suoritetaan yhdellä kertaa;

9) *yhdistetyllä tyyppihyväksynnällä* asteittaista tyyppihyväksyntämenettelyä, jossa koko ajoneuvon hyväksynnän lopullisessa vaiheessa saadaan yksi tai useampia järjestelmähyväksyntöjä eikä kyseisille järjestelmille tarvitse antaa EY-todistusta;

10) *variantilla* tietyiltä osiltaan samanlaisia saman tyyppin ajoneuvoja;

11) *versiolla* tietyiltä osiltaan samanlaisia saman tyyppin samaan varianttiin kuuluvia ajoneuvoja;

12) *erityisdirektiivillä ja -asetuksella autojen ja perävaunujen puitedirektiivin* nojalla ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksynnästä annettua säädöstä.

3 §

EY-tyyppihyväksynnän hakeminen

Valmistajan tyyppihyväksyntäviranomaiselle toimittamaan ajoneuvon tyyppihyväksyntää koskevaan hakemukseen on liitettävä valmistusasiakirjat, joissa on autojen ja perävaunujen puitedirektiivin liitteessä III vaaditut tiedot ja tyyppihyväksyntätodistus kunkin sovellettavan erityisdirektiivin ja -asetuksen tai E-säännön osalta. Lisäksi erityisdirektiiveissä ja -asetuksissa edellytetyt järjestelmää ja erillistä teknistä yksikköä koskevat hyväksyntäasiakirjat on annettava tyyppihyväksyntäviranomaisen käyttöön, kunnes hyväksyntä on myönnetty tai evätty.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, jos autojen ja perävaunujen puitedirektiivin soveltamisalaan kuuluvaa ajoneuvoa tyyppihyväksyttäessä asianomaista erityisdirektiiviä tai -asetusta koskevia hyväksyntätodistuksia ei ole käytettävissä, hakemukseen on liitettävä valmistusasiakirjat, jotka sisältävät autojen ja perävaunujen puitedirektiivin liitteessä I ja ajoneuvotyyppistä riippuen liitteessä IV tai XI tarkoitettujen erityisdirektiivien ja -asetusten perusteella vaaditut sekä tarvittaessa liitteessä III olevassa II osassa vaaditut tiedot.

Monivaiheisessa tyyppihyväksynnässä hakijan on toimitettava:

1) ensimmäisessä vaiheessa valmistuvaa ajoneuvoa varten vaadittavien valmistusasiakirjojen ja tyyppihyväksyntätodistusten ne osat, jotka kuuluvat perusajoneuvon valmistusvaiheeseen;

2) toisessa ja seuraavissa vaiheissa valmistusasiakirjojen ja tyyppihyväksyntätodistusten ne osat, jotka vastaavat senhetkistä valmistusvaihetta, ja keskeneräisen ajoneuvon tyyppihyväksyntätodistukset, jotka on annettu edellisissä valmistusvaiheissa; lisäksi valmistajan on toimitettava luettelo keskeneräiseen ajoneuvon tekemistään muutoksista ja lisäyksistä.

Valmistajan tyyppihyväksyntäviranomaisille toimittamaan järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksyntää koskevaan hakemukseen on liitettävä valmistusasiakirjat, joiden sisältö eritellään vastaavan erityisdirektiivin ilmoituslomakkeessa.

Ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön EY-tyyppihyväksyntä on haettavissa ainoastaan yhdessä jäsenvaltiossa. Jokaisen hyväksyttävän tyyppin osalta on toimitettava erillinen hakemus.

5 §

Kansallisen tyyppihyväksynnän hakeminen

Hakijana toimivan valmistajan tai valmistajan edustajan on lähetettävä tyyppihyväksyntäviranomaiselle hakemus sekä ilmoituslomake tarvittavine liitteineen.

Ajoneuvon kansallista tyyppihyväksyntää varten on ilmoitettava ajoneuvon tyyppi, variantti, versio, tekniset tiedot, tunnistetiedot ja päämitat. Ilmoitukseen on liitettävä:

1) mitoitettu piirros ajoneuvosta tai sen alustasta sekä paineilmajarruilla varustetusta ajoneuvosta jarrukaavio osaluetteloinen;

2) tiedot niistä kotimaisista tai kansainvälisistä ajoneuvon rakennetta ja varusteita koskevista hyväksymistodistuksista tai testiraporteista, joihin hakija haluaa vedota;

3) muut tyyppihyväksyntäviranomaisen tarpeelliseksi katsomat tiedot ja selvitykset ajoneuvon teknisten vaatimusten täyttymisen osoittamiseksi.

Haettaessa kansallista tyyppihyväksyntää voidaan hakijaa vaatia esittämään:

1) tarpeelliset selvitykset siitä, mitkä erityiskohteet ajoneuvosta on määräaikaistarkastuksen ja teknisen tienvarsitarkastuksen yhteydessä tarkastettava ajoneuvon liikenneturvallisuuden varmistamiseksi, ja miten tarkastus suoritetaan;

2) tiedot valmistajan ilmoittamista arvoista pakokaasupäästöjen tarkastusta varten;

3) tiedot melupäästöjen käytönaikaista mittausta varten;

4) tiedot jarrujen tarkastusta varten.

Tyyppihyväksyntäviranomainen voi hakemuksesta sallia, että 3 momentissa tarkoitetut selvitykset ja tiedot toimitetaan annetussa määräajassa tyyppihyväksynnän jälkeen.

5 a §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen kansallisessa tyyppihyväksynnässä

Ajoneuvolain 36 §:n 1 momentissa säädetyn lisäksi voidaan ajoneuvon vaatimustenmukaisuus kansallisessa tyyppihyväksynnässä osoittaa:

1) tyyppihyväksynnän myöntäjän tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä silloin, kun vaatimustenmukaisuuden toteaminen ei edellytä muita kuin tyyppihyväksynnän myöntäjän käytössä yleisesti olevia työkaluja eikä muuta kuin tyyppihyväksynnän myöntämisen edellytyksenä olevaa ammattitaitoa;

2) ajoneuvon valmistajan suorittamin yleisesti käytettyihin menettelyihin perustuvien mittauksin, laskelmin tai testein 1 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa sekä silloin, kun valmistajan suorittamat mittaukset, laskelmat tai testit hyväksytään yleisesti ETA-valtioissa vaatimustenmukaisuuden osoittamistavaksi taikka kun tyyppihyväksynnän myöntäjä voi vakuuttaa ajoneuvon vaatimustenmukaisuudesta valmistajan toimittamiin asiakirjoihin perustuen;

3) ajoneuvoon, osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön kiinnitetyllä kansainvälisesti yleisesti käytetyllä muulla kuin ajoneuvolain 50 e§:n 1 momentissa tarkoitetulla hyväksymismerkinnällä silloin, kun hyväksymismerkinnästä voidaan päätellä, että ajoneuvo vastaa siltä edellytetyjä teknisiä vaatimuksia;

4) hyväksytyn asiantuntijan pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella:

a) 1–3 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa;

b) kun 5 kohdassa tarkoitetun selvityksen hankkiminen ei kohtuullisin kustannuksin ole mahdollista eikä selvityksen antaminen katsota edellyttävän 5 kohdassa tarkoitetulta tutkimuslaitokselta edellytettävää pätevyyttä; tai

c) jos tutkittavalle ominaisuudelle ei ole olemassa kansainvälisellä tasolla asetettuja testivaatimuksia, joiden täyttymisen arviointiin voidaan soveltaa ilmoitettuja tutkimuslaitoksia koskevia säännöksiä;

5) muun ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella:

a) 1–4 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa; tai

b) kun ei edellytetä tyyppihyväksyntää eikä ajoneuvolain 36 §:n 1 momentissa tarkoitettuja nimetyn tutkimuslaitoksen suorittamia tarkastuksia, mittauksia, testejä tai laskelmia.

6 §

Tyyppihyväksynnän myöntäminen

Ajoneuvon kansallisessa tyyppihyväksynnässä:

- 1) määrätään, mihin luokkaan ja ryhmään ajoneuvotyyppi kuuluu;
- 2) todetaan ajoneuvon tunnistetiedot, valmistajaa ja valmistajan edustajaa koskevat tiedot, ajoneuvon yleiset rakenneominaisuudet, mitat, teknisesti sallitut massat ja oma-massa, moottorin, voimansiirron, pyöräntuennan, ohjauksen, jarrujen, korin ja kytkentälaitteiden tiedot, linja-autoja koskevia erityisiä tietoja sekä valmistajan valmiille ajoneuvolle takaamat perävaunumassat;
- 3) määrätään tarvittaessa ohjaamon tai valmiiksi henkilökuljetukseen rakennetun korin istumapaikkojen lukumäärä sekä tieliikenteessä sallitut kokonaismassa, akseleille kohdistuvat massat sekä valmiin ajoneuvon perävaunumassat;
- 4) tutkitaan, täyttääkö ajoneuvotyyppi rakenteeltaan, varusteiltaan, mitoiltaan ja muilta osin säännösten vaatimukset.

Ajoneuvon kansallista tyyppihyväksyntää koskevasta päätöksestä on käytävä ilmi, mitä versioita tyyppihyväksyntä koskee.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen noudattaa myönnetyn, muutetun, evätyn ja peruutetun EY-tyyppihyväksynnän, EY-piensarjatyypin hyväksynnän, kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän ja yksittäishyväksynnän ilmoittamisessa muiden ETA-valtioiden tyyppihyväksyntäviranomaisille ja Euroopan unionin komissiolle autojen ja perävaunujen puitedirektiivin ja erityisdirektiivien ja -asetusten mukaista menettelyä. Myönnetyn, muutetun, evätyn ja peruutetun E-tyyppihyväksynnän ilmoittamisessa E-sääntöä soveltavan valtion tyyppihyväksyntäviranomaiselle noudatetaan Geneven sopimuksen ja siihen liitettyjen sääntöjen mukaista menettelyä.

8 §

Kansainväliset tyyppihyväksyntätodistukset

Tyyppihyväksyntäviranomaisen antaa ajoneuvolle järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle myönnetystä EY-tyyppihyväksynnästä autojen ja perävaunujen puitedirektiivin mukaisen tyyppihyväksyntätodistuksen hyväksynnän hakijalle.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen antaa järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle myönnetystä E-tyyppihyväksynnästä Geneven sopimukseen liitetyissä säännöissä määritetyn tyyppihyväksyntätodistuksen hyväksynnän hakijalle.

EY-tyyppihyväksytyn ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksynnän sekä muutetun, perutun ja evätyn tyyppihyväksynnän ilmoittamisessa muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille ja Euroopan unionin komissiolle sovelletaan, mitä siitä autojen ja perävaunujen puitedirektiivissä tai erityisdirektiiveissä tai -asetuksissa edellytetään.

E-tyyppihyväksytyn järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksynnän sekä muutetun, perutun ja evätyn tyyppihyväksynnän ilmoittamisessa kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille sovelletaan, mitä siitä Geneven sopimuksessa ja siihen liitetyissä säännöissä edellytetään.

10 §

EY-tyyppihyväksynnän muutokset

Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen katsoo, ettei EY-tyyppihyväksynnän muutos aiheuta muutosta olemassa olevaan EY-tyyppihyväksyntätodistukseen eikä edellytä uuden todistuksen laatimista, sen on ilmoitettava siitä valmistajalle.

Jos tyyppihyväksyntäviranomainen toteaa, että ilmoituslomakkeessa annettujen tietojen muutos on peruste uusille tarkastuksille tai testeille, sen on ilmoitettava siitä valmistajalle ja edellytettävä EY-tyyppihyväksynnän voimassa olon säilymiseksi, että hyväksyntätestit ja hyväksyntätarkastukset tehdään muutosten johdosta uudelleen.

Suomessa myönnettyjen EY-tyyppihyväksyntöjen tarkistuksia, muutoksia ja laajennuksia koskevista asioista sovelletaan asianomaisessa tyyppihyväksyntää koskevassa säädöksessä säädettyä menettelyä.

12 §

Kansallisen tyyppihyväksynnän muutokset

Kansallisen tyyppihyväksynnän hakija on velvollinen tiedottamaan tyyppihyväksyntäviranomaiselle hyväksyntäasiakirjojen tietoihin vaikuttavista muutoksista.

Kansallisen tyyppihyväksynnän hakijan on toimitettava muutosta tai laajennusta koskeva hakemus tyyppihyväksyntäviranomaiselle.

Tyyppihyväksyntäviranomainen antaa kansallisesta tyyppihyväksynnästä tarvittaessa muutetun tyyppihyväksyntätodistuksen.

13 b §

Toisessa jäsenvaltiossa myönnetyn kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän tunnistaminen

Saatuaan toisen ETA-valtion hyväksyntäviranomaiselta pyynnön kyseisessä valtiossa myönnetyn M-, N- tai O-luokan ajoneuvon kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän tunnistamisesta tyyppihyväksyntäviranomaisen on 60 päivän kuluessa ilmoitettava, tunnustetaanko tyyppihyväksynnän voimassaolo Suomessa.

Toisessa jäsenvaltiossa myönnetyn kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän tunnistamiseen sekä tunnistamisesta ilmoittamiseen muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille ja komissiolle sovelletaan, mitä tyyppihyväksyntää koskevassa säädöksessä edellytetään.

Tyyppihyväksyntäviranomainen julkaisee verkkosivuillaan listan niistä muiden ETA-valtioiden myöntämistä kansallisista piensarjatyypin hyväksynnöistä, jotka on tunnustettu Suomessa.

13 c §

Suomessa myönnetyn kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän tietojen toimittaminen

Tyyppihyväksyntäviranomainen toimittaa valmistajan pyynnöstä jäljennöksen tyyppihyväksyntätodistuksesta liitteineen valmistajan nimeämien muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille muiden ETA-valtioiden tunnistamisen saamiseksi Suomessa myönnettylle M-, N- tai O-luokan ajoneuvon kansalliselle piensarjatyypin hyväksynnälle.

Jos Suomessa kansallisesti piensarjatyypin hyväksyntä M-, N- tai O-luokan ajoneuvon omistaja haluaa myydä, rekisteröidä tai ottaa ajoneuvon käyttöön muussa ETA-valtiossa, Turkissa taikka Ahvenanmaan maakunnassa, tyyppihyväksyntäviranomaisen on hakeemuksesta toimitettava ajoneuvon omistajalle jäljennös tyyppihyväksyntätodistuksesta ja hyväksynnän myöntämisen perusteena olleista hyväksyntäasiakirjoista.

13 d §

Sarjan viimeisiä ajoneuvoja koskevat poikkeukset

Liikenne- ja viestintäviraston on varmistettava, ettei ajoneuvolain 69 §:ssä tarkoitettuja valmistussarjan viimeisille ajoneuvoille myönnettyjen poikkeusten enimmäismääriä ylitetä.

Sarjan viimeisille ajoneuvoille myönnettyjen poikkeusten ilmoittamisessa muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja Euroopan komissiolle sovelletaan ajoneuvolain 30 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa EU-säädöksissä säädettyjä menettelyjä.

Liikenne- ja viestintävirasto merkitsee tiedon myönnetystä poikkeuksesta ajoneuvon rekisteröinnistä annettavalle todistukselle.

14 §

Vaatimustenmukaisuustodistus

Ajoneuvon valmistajan on ilmoitettava vaatimustenmukaisuustodistuksessa autojen ja perävaunujen puitedirektiivin liitteessä IX vaaditut ajoneuvoa koskevat tiedot. Vaatimustenmukaisuustodistus on väärentämisen estämiseksi suojattava joko värigrafiikalla tai valmistajan tunnuksella varustetulla vesileimalla.

EY-piensarjatyypin hyväksytyn ajoneuvon ja ajoneuvon, jolle on myönnetty vapautuksia siinä sovelletun uuden tekniikan vuoksi, vaatimustenmukaisuustodistuksen otsikoinnissa noudatetaan tyyppihyväksyntädirektiivien autojen ja perävaunujen puitedirektiivin vaatimuksia.

15 §

Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehtävä sopimus

Ajoneuvolain 46 §:ssä tarkoitettussa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehtävässä sopimuksessa sovitaan:

1) ajoneuvolain 45 §:n 3 momentissa tarkoitetuista valvontamenetelmistä, jotka sisältävät vähintään autojen ja perävaunujen puitedirektiivin liitteen X, kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 168/2013, maa- ja metsätaloudessa käytettävien ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 167/2013 tai Geneven sopimuksen liitteen 2 menettelyitä vastaavat järjestelyt;

2) menettelyistä ja aikarajoista, joita valvonnan osapuolet noudattavat valvonnassa tehtyjen havaintojen tai osapuolten toiminnassa ilmenneiden puutteiden tai muutosten ilmoittamiseksi tyyppihyväksyntäviranomaiselle;

3) sovellettavasta valmistajan toiminnan arvioinnin kriteeristöstä, jolla varmistetaan, että laadunhallintajärjestelmä vastaa vähintään standardin EN ISO 9001:2008 tai vastaavan muun yhdenmukaistetun standardin vaatimuksia;

4) valvontaan sisältyvien arviointien, tarkastusten ja testien aikaväleistä;

5) tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaan liittyvien valmistajan tekemien tai teettämien testien ja laskelmien tulosten kirjaamisesta ja näistä tehtyjen havaintojen saatamisesta tyyppihyväksyntäviranomaisen tietoon; sekä

6) vaatimustenmukaisuuden valvontaan liittyvien liiteasiakirjojen saatavilla olosta hyväksynnän myöntämisen perusteena olevassa EU-säädöksessä kerrotun tai tyyppihyväksyntäviranomaisen kanssa sovitun ajan, kuitenkin enintään 10 vuotta.

Ajoneuvotyyppi

M-, N-, O- ja C-luokan ajoneuvot luokitellaan kansallisessa tyyppihyväksynnässä samaan tyyppiin kuuluviksi noudattaen mitä ajoneuvolain 30 §:n 1 momentissa tarkoitetaan EU-säädöksissä säädetään.

Moottorityökoneen tyyppillä tarkoitetaan ajoneuvoja, jotka ovat samanlaisia ainakin seuraavilta olennaisilta osiltaan:

- 1) valmistaja;
- 2) valmistajan antama tyyppinimi;
- 3) valmistukseen, suunnitteluun ja käyttötarkoitukseen liittyvät osat;
- 4) rakenne, kuten nivelöity runko, ala- ja ylävaunu ja yksiosainen runko;
- 5) moottori, kuten polttomoottori, sähkömoottori ja hybridi, ja sen sijainti.

Maastoajoneuvojen tyyppillä tarkoitetaan ajoneuvoja, jotka ovat samanlaisia ainakin seuraavilta olennaisilta osiltaan:

- 1) valmistaja;
- 2) valmistajan antama tyyppinimi;
- 3) runko.

Jos ajoneuvotyyppin määrittely 1–3 momentissa tarkoitettujen ajoneuvojen osalta eroaa sanotuissa momenteissa määritellystä, ajoneuvotyyppillä tarkoitetaan kussakin ajoneuvon ominaisuutta koskevassa EU-säädöksessä tai E-säännössä määriteltyä ajoneuvotyyppiä.

Ajoneuvon tyyppihyväksynnän voimassaolon päättyminen

Jos ajoneuvon tyyppihyväksynnän voimassaolon päättyminen koskee ainoastaan osaa kyseisen tyypin varianteista tai osaa joidenkin varianttien versioista, tyyppihyväksynnän voimassaolo päättyy ainoastaan näiden varianttien tai versioiden osalta.

Ajoneuvon tyyppihyväksynnän voimassaolo ei ajoneuvolain 46 b §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa pääty eikä tyyppihyväksyntään vaadita muutosta, jos voimaan tulevan uuden säännöksen vaatimukset ovat kyseisen ajoneuvotyyppin kannalta teknisesti merkityksettömiä tai koskevat muuta ajoneuvoluokkaa kuin sitä, johon kyseinen ajoneuvo kuuluu.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava myöntämänsä EY-tyyppihyväksynnän päättymisestä muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

Nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyn asiantuntijan hyväksyminen

Nimetyn tutkimuslaitoksen hyväksymisestä säädetään ajoneuvolain 47 §:ssä ja hyväksytyksi asiantuntijaksi hyväksymisestä mainitun lain 48 §:ssä. Haettaessa hyväksyntää tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyvään toimintaan, hakemukseen on liitettävä selvitys 15 §:n a kohdan edellytysten mukaisesta arviointikriteeristöstä.

Nimetyn tutkimuslaitoksen hyväksyntään sovelletaan autojen ja perävaunujen puitedirektiivin liitteen V lisäyksen 2 menettelyä. Menettelyjen osalta on noudatettava seuraavia määräaikoja;

- 1) päätös nimetyn tutkimuslaitoksen hyväksymisestä tai sen pätevyysalueen laajentamisesta on tehtävä viipymättä sen jälkeen, kun laitoksen pätevyyden arvioinnista on saatu riittävän luotettava selvitys;
- 2) jos nimetyn tutkimuslaitoksen valvonnan tai uudelleenarvioinnin yhteydessä havaitaan vaatimustenvastaisuuksia, tyyppihyväksyntäviranomaisen on edellytettävä korjaavia toimenpiteitä kuukauden kuluessa korjausvaatimuksen toimittamisesta.

Nimetyt tutkimuslaitoksen on:

- 1) täytettävä 1 momentissa tarkoitetut vaatimukset sekä autojen ja perävaunujen puitteidirektiivin liitteen V lisäyksessä 1 säädetyt vaatimukset;
 - 2) huolehdittava siitä, että toiminta jatkuvasti täyttää hyväksynnän edellytyksenä olevat vaatimukset ja ehdot; toiminnan katsotaan täyttävän hyväksynnän edellytykset jatkuvuuden osalta, jos toimintaa arvioidaan kalenterivuositain; tarkastusten välisen ajan on oltava vähintään kuusi kuukautta;
 - 3) ilmoitettava viipymättä, kuitenkin enintään 20 päivän kuluessa, tyyppi hyväksyntäviranomaiselle sekä tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnan osapuolille organisaatiossaan tai muissa toimintaedellytyksissään tapahtuvista muutoksista, joilla voi olla merkitystä nimettynä tutkimuslaitoksena toimimisen tai asetettujen vaatimusten täyttämisen kannalta;
 - 4) toimittava pätevyyden arvioinnin yhteydessä esittämiensä toimintajärjestelmien, menettelyohjeiden ja selvitysten mukaisesti;
 - 5) osallistuttava laitosten väliseen kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön tai varmistettava muulla tavoin pysyvänsä ajoneuvolain 36 ja 45 §:n mukaisessa toiminnassa sovellettavien menettelytapojen ja vaatimusten kehityksen tasalla;
 - 6) toimitettava vuosittain tyyppi hyväksyntäviranomaiselle toimintakertomuksen kahden kuukauden kuluessa sen valmistumisesta tai, jollei siitä käy ilmi toiminta nimettynä tutkimuslaitoksena, erillisen selvityksen toimintavuoden aikana tällaisena laitoksena toimimisesta;
- Hyväksytyn asiantuntijan hyväksymiseen sovelletaan soveltuvien osien 2 momentin vaatimuksia. Hyväksytyn asiantuntijan on toiminnassaan täytettävä 3 momentin 2–4 ja 6 kohdan vaatimukset.

18 §

Nimetyt tutkimuslaitoksen ja hyväksytyn asiantuntijan pätevyysalueet

Tyyppi hyväksyntäviranomaisen ilmoittaa komissiolle ja tarvittaessa muille jäsenvaltioille EY-tyyppi hyväksynnän ja yksittäishyväksynnän mukaisia testejä tekemään hyväksymänsä nimetyt tutkimuslaitokset ja minkä säännösten mukaisten testien suorittamiseen sekä mihin tyyppi hyväksyntään liittyvän toiminnan luokkaan kukin näistä laitoksista on hyväksytty. E-sääntöjen mukaisia testejä tekevät tutkimuslaitokset ilmoitetaan vastaavasti Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille.

Tyyppi hyväksyntäviranomaisen julkaisee nimetyt tutkimuslaitoksen ja hyväksytyn asiantuntijan pätevyysalueet verkkosivuillaan.

18 a §

Hyväksytyn asiantuntijan toiminnan arviointi

Hyväksytyn asiantuntijan pätevyysaluetta vastaavien selvitysten laatimiseen tarvittavat välineet ja menettelyt sekä toiminnasta vastaavat kirjataan asiantuntijan hyväksymisestä tehtävään päätökseen.

Jos hyväksyttynä asiantuntijana toimii luonnollinen henkilö, pätevyyden arvioinnissa voidaan riippumattomuutta koskevat vaatimukset katsoa täytetyksi, jos toiminnassa noudatetaan hallintolain (434/2003) esteellisyyttä koskevia säännöksiä.

Liikenne- ja viestintävirasto voi edellyttää hyväksytyltä asiantuntijalta tämän pätevyysalueeseen kuuluvien mittaustulosten vertailumittauksia, jollei mittaustulosten vertailukelpoisuus vastaavalla pätevyysalueella toimivien toisten hyväksyttyjen asiantuntijoiden kanssa tule muutoinkin riittävällä tavalla varmistetuksi toiminnan säännönmukaisissa arvioinneissa.

18 b §

Poikkeukset yksittäishyväksyntävelvollisuudesta

Yksittäishyväksyntään ei tarvitse esittää valmiina ajoneuvona tyyppi- tai yksittäishyväksyttyä ajoneuvoa, jonka rakennetta tai varusteita on ennen ensirekisteröintiä muutettu, jos muutokset ovat sellaisia, että niillä ei ole vaikutusta ajoneuvolle myönnetyn hyväksynnän voimassaoloon eikä ajoneuvosta rekisteriin merkittäviin tietoihin.

Yksittäishyväksyntään ei tarvitse esittää valmiina ajoneuvona tyyppi- tai yksittäishyväksyttyä N-luokan ajoneuvoa, jonka rakennetta on tyyppi- tai yksittäishyväksynnän jälkeen muutettu vain varustamalla tavaratila tavarankuljetuksen vaatimalla suojavuorauksella, lämpöeristeellä tai hyllyköllä, jos ajoneuvon rakennetta tai varusteita ei ole hyväksynnässä tarkastetuilta osin muutettu.

18 c §

Yksittäishyväksyntää koskevien tietojen tallettaminen

Yksittäishyväksyttäessä uutena ajoneuvona Suomeen tuotu tai Suomessa valmistettu uusi autoverolain (1482/1994) 35 b §:ssä tarkoitettu myytäväksi tarkoitettu ajoneuvo merkitään ajoneuvon ensimmäiseksi käyttöönottopäiväksi tullin vahvistaman käyttöönottoilmoituksen päivämäärä.

18 d §

Yksittäishyväksynnästä annettava todistus

Yksittäishyväksynnän myöntäjä antaa yksittäishyväksynnästä hyväksynnän hakijalle autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 24 artiklassa tarkoitetun yksittäishyväksyntätodistuksen.

Yksittäishyväksynnän myöntäjä voi hakemuksesta jatkaa antamansa yksittäishyväksyntätodistuksen voimassaoloaikaa enintään kolmella kuukaudella ajoneuvolain 50 f §:ssä säädettyin edellytyksin.

Edellä 2 momentista poiketen voidaan 18 c §:n 2 momentissa tarkoitetulle ajoneuvolle annetun yksittäishyväksyntätodistuksen voimassaoloaikaa jatkaa, kuitenkin enintään yhdeksän kuukauden päähän tullin vahvistaman käyttöönottoilmoituksen päivämäärästä.

18 e §

Toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa myönnetyn yksittäishyväksynnän tunnustaminen

Ensimmäistä kertaa käyttöönotettavan ajoneuvon, joka on yksittäishyväksytty toisessa ETA -valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa, vaatimustenmukaisuus todetaan ajoneuvolain 60 §:ssä tarkoitetussa rekisteröintikatsastuksessa.

Käytettynä maahantuotuun yksittäishyväksytyyn ajoneuvoon voidaan ajoneuvolain 29 a §:ssä säädetyllä tavalla soveltaa niitä teknisiä vaatimuksia, jotka koskivat Suomessa ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai myöhemmin yksittäishyväksyttyä ajoneuvoa.

19 §

Rekisteröintikatsastusvelvollisuus

Velvollisuudesta rekisteröintikatsastaa ajoneuvo säädetään ajoneuvolain 60 §:n 1 momentissa. Rekisteröintikatsastuksen suorittamisesta vaatimustenmukaisuuden arvioimi-

seksi muulle kuin EY-tyyppihyväksytylle tai Suomessa kansallisesti piensarjatyypin hyväksytylle ajoneuvolle säädetään lisäksi mainitun lain 32 §:n 3 momentissa.

Ajoneuvolain 60 §:n 1 momentissa tarkoitettu ajoneuvo on esitettävä rekisteröintikatsastukseen, jos ajoneuvo on tyyppihyväksynnän jälkeen varusteltu kouluajoneuvoksi tai muuhun erityistarkoitukseen.

20 §

Ajoneuvon ilmoittaminen rekisteröintikatsastukseen

Rekisteröintikatsastuksessa on esitettävä vaatimustenmukaisuustodistus tai sellainen ajoneuvolain 60 a §:n mukainen selvitys ajoneuvon rakenteiden ja varusteiden vaatimustenmukaisuudesta, johon halutaan vedota.

Käytettynä ETA-valtiosta tuodusta ajoneuvosta on katsastuksen suorittajalle luovutettava ulkomainen rekisteröintitodistus tai ulkomaisen, ajoneuvojen rekisteröintiasioita hoitavan viranomaisen antama todistus aikaisemmasta rekisteröinnistä. Jos ulkomaisesta kaksiosaisesta rekisteröintitodistuksesta puuttuu II osa, ajoneuvon rekisteröintikatsastus voidaan hyväksyä, jos aikaisemman rekisteröintivaltion viranomaiselta saadaan tieto siitä, ettei ajoneuvon rekisteröinnille Suomeen ole estettä. Käytettynä muualta kuin ETA-valtiosta tuodusta ajoneuvosta on esitettävä ulkomainen rekisteröintitodistus tai ulkomaisen, ajoneuvojen rekisteröintiasioita hoitavan viranomaisen antama todistus aikaisemmasta rekisteröinnistä. Ahvenanmaan maakunnasta käytettynä tuodusta ajoneuvosta on esitettävä Ahvenanmaan maakunnan antama rekisteröintitodistus. Jos käytettynä maahantuodulta ajoneuvolta ei ole lähtömaassa edellytetty rekisteröintiä, on ajoneuvon ensimmäisestä käyttöönotosta esitettävä asianmukainen selvitys.

Edellä 2 momentista poiketen Liikenne- ja viestintävirasto voi erityisestä syystä hyväksyä myös muun luotettavan selvityksen osoituksena oikeudesta rekisteröidä ajoneuvo.

Ajoneuvosta, jota ei ole tyyppihyväksytty tai yksittäishyväksytty ja jota ei ole aiemmin merkitty rekisteriin Suomessa tai muualla taikka joka on aikaisemmin ulkomailla tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröity ja on rakenteeltaan tai varusteiltaan muutettu, on katsastuksessa muun selvityksen lisäksi esitettävä ajoneuvon valmistajan tai tämän edustajan antama todistus suurimmasta teknisesti sallitusta kokonaismassasta ja suurimmista teknisesti sallituista akselimassoista sekä muut katsastustoimipaikan tarvittaessa vaatimat lisäselvitykset. Massoja koskevaa todistusta ei kuitenkaan tarvitse esittää ennen vuotta 1970 käyttöön otetusta ajoneuvosta.

21 §

Rekisteröintikatsastuksen suorittaminen

Rekisteröintikatsastuksen sisällöstä säädetään ajoneuvolain 60 §:ssä. Käytetystä ajoneuvosta, jolle tehdään rekisteröintikatsastuksen yhteydessä ajoneuvon kunnon tarkastus, tarkastetaan määräaikaikatsastuksessa tarkastettaviksi määrättyjen kohteiden kunto. Ajoneuvon suurimmat rekisteröinnissä ja käytössä sallitut kokonaismassa, ja akselimassat ja hinattavat massat määrätään. Ajoneuvon omamassa on määrättävä punnitsemalla, jos tyyppi- tai yksittäishyväksyntä ei ole koskenut valmista ajoneuvoa tai jos punnitsemiseen muuten on aihetta.

Rekisteröintikatsastettaessa uusi EY-tyyppihyväksytty ajoneuvo, jolle on annettu vaatimustenmukaisuustodistus, tarkastetaan ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteriin merkittävät tiedot. Vaatimustenmukaisuus tarkastetaan vain, jos ajoneuvoa on EY-tyypin hyväksynnän jälkeen muutettu siten, että myönnetyn tyyppihyväksynnän voimassaolo on päättynyt. Uuden, EY-tyyppihyväksytyt, muutetun M-, N- ja O-luokan ajoneuvon oikeudesta yksittäishyväksyntään säädetään ajoneuvolain 50 b §:ssä.

Rekisteröintikatsastettaessa käytetty ajoneuvo, jolle suoritetaan ajoneuvolain 60 §:n edellytysten täytyessä myös kunnon tarkastus, tarkastetaan ajoneuvo vain siltä osin kuin voimassaoleva aiempi toisessa ETA-valtiossa suoritettu tarkastus ei kata moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen katsastusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 96/96/EY vaatimuksia moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen katsastuksesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/40/EY mukauttamisesta tekniikan kehitykseen annetun Komission direktiivin 2010/48/EU vaatimuksia tai Suomessa määräaikaikatsastusta koskevissa säännöksissä esitettyjä mainittua direktiiviä täydentäviä vaatimuksia.

Edellä 3 momenttia ei sovelleta vaurioituneena liikennekäytöstä poistettuun ajoneuvoon.

Vientirekisteröitävä ajoneuvo voidaan rekisteröintikatsastuksessa hyväksyä keskenpäisenä ulkomaille tapahtuvaa varustelua varten tai ulkomaisten määräysten mukaisena, jos ajoneuvon puutteet eivät heikennä liikenneturvallisuutta siirtokuljetuksen aikana.

Hyväksytystä ja hyläystä rekisteröintikatsastuksesta annetaan ajoneuvon katsastukseen esittäneelle ajoneuvon teknisiä tietoja sisältävä rekisteröintikatsastustodistuksen I osa ja rekisteri-ilmoitusasiakirjana käytettävä rekisteröintikatsastustodistuksen II osa.

21 b §

Ahvenanmaan maakunnasta tai ulkomailta käytettynä tuodun ajoneuvon vaatimustenmukaisuus rekisteröintikatsastuksessa

Kun käytettynä Ahvenanmaan maakunnasta tai ulkomailta tuotu, aiemmin rekisterissä ollut ajoneuvo rekisteröintikatsastetaan, osoitukseksi ajoneuvon vaatimustenmukaisuudesta katsotaan:

- 1) vaatimustenmukaisuustodistus;
- 2) Ahvenanmaan maakunnasta tai ETA-valtiosta tuodun EY-tyyppihyväksytyn ajoneuvon osalta ajoneuvon tyyppihyväksyntänumero ja aikaisemman rekisteröintimaan rekisteröintitodistus, ei kuitenkaan väliaikainen rekisteröintitodistus; EY-tyyppihyväksyttyä ajoneuvolta voidaan vaatimustenmukaisuustodistusta edellyttää vain, jos ajoneuvoa ei pystytä tunnistamaan toisessa ETA-valtiossa ajoneuvolle myönnetyn muun kuin ajoneuvojen rekisteröintiasiakirjoista annetun neuvoston direktiivin 1999/37/EY vaatimuksia vastaavan rekisteröintitodistuksen perusteella;
- 3) Ahvenanmaan maakunnasta tai ETA-valtiosta yksittäiskappaleena tuodun, aiemmin rekisterissä olleen ajoneuvon osalta ajoneuvon aikaisemman rekisteröintimaan rekisteröintitodistus, ei kuitenkaan väliaikainen rekisteröintitodistus, sekä muu selvitys vaatimustenmukaisuudesta siltä osin kuin vaatimustenmukaisuus ei käy ilmi rekisteröintitodistuksesta; vaatimustenmukaisuuden osoittamista erillisin testeillä, tarkastuksella tai todistuksella voidaan edellyttää vain siltä osin kuin vaatimustenmukaisuus ei käy ilmi ajoneuvon aiemmasta rekisteröintitodistuksesta tai katsastuksen suorittajalle toimitetuista ajoneuvon aiemman rekisteröinnin edellytyksenä ajoneuvolle tehdyistä tarkastuksista ja testeistä saaduista selvityksistä.

Ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteriin merkittävät tiedot tarkastetaan vain siltä osin kuin ne eivät käy ilmi 1 momentissa tarkoitetuista todistuksista.

Jos ajoneuvoa on muutettu ennen sen rekisteröintiä Suomeen, 1 momenttia ei sovelleta muutoksiin. Muutoksiin sovelletaan muutoksikatsastusta koskevan 4 luvun säännöksiä.

21 c §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen rekisteröintikatsastuksessa

Ajoneuvolain 60 a §:n 1 momentissa säädetyn lisäksi voidaan ajoneuvon vaatimustenmukaisuus rekisteröintikatsastuksessa osoittaa:

a) katsastajan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä silloin, kun vaatimustenmukaisuuden toteaminen ei edellytä muita kuin rekisteröintikatsastuksia tekevän katsastajan käytössä yleisesti olevia työkaluja eikä muuta kuin rekisteröintikatsastusten suorittamisen edellytyksenä olevaa ammattitaitoa;

b) ajoneuvon valmistajan suorittamin yleisesti käytettyihin menettelyihin perustuvien mittauksien, laskelmin tai testein a kohdassa tarkoitettussa tapauksessa sekä silloin, kun valmistajan suorittamat mittaukset, laskelmat tai testit hyväksytään yleisesti ETA-valtioissa vaatimustenmukaisuuden osoittamistavaksi taikka kun rekisteröintikatsastuksen suorittaja voi vakuuttaa ajoneuvon vaatimustenmukaisuudesta valmistajan toimittamiin asiakirjoihin perustuen;

c) ajoneuvon, osan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön kiinnitetyllä kansainvälisesti yleisesti käytetyllä muulla kuin ajoneuvolain 50 e§:n 1 momentissa tarkoitettulla hyväksymismerkinnällä silloin, kun hyväksymismerkinnästä voidaan päätellä, että ajoneuvo vastaa siltä edellytetyistä teknisistä vaatimuksista;

d) hyväksytyn asiantuntijan pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella:

i) a–c kohdassa tarkoitettussa tapauksessa; tai

ii) kun e kohdassa tarkoitettua selvityksen hankkiminen ei kohtuullisin kustannuksien ole mahdollista eikä selvityksen antaminen edellytä e kohdassa tarkoitettua tutkimuslaitokselta edellytettävää pätevyyttä;

e) ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella:

i) a–d kohdassa tarkoitettussa tapauksessa; tai

ii) kun ei edellytetä tyyppihyväksyntää eikä ajoneuvolain 36 §:n 1 momentissa tarkoitettuja nimetyn tutkimuslaitoksen suorittamia tarkastuksia, mittauksia, testejä tai laskelmia.

22 §

Vaihtoehtoiset menettelyt rekisteröintikatsastuksessa

Jos katsastustoimipaikka ei käytettävissään olevien tietojen tai teknisen tarkastuksen avulla voi jonkin rakenteen tai varusteen osalta vakuuttaa ajoneuvon vaatimustenmukaisuudesta, katsastustoimipaikka voi vaatia ajoneuvon katsastukseen esittäjää toimittamaan ajoneuvolain 60 a §:n tai sen nojalla säädetyn taikka 60 b §:n 1 momentin mukaisen selvityksen vaatimusten täyttymisestä.

Muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa yksittäishyväksytyn ajoneuvon osalta katsastustoimipaikka voi Liikenne- ja viestintäviraston välityksellä vaatia yksittäishyväksynnän myöntäneeltä hyväksyntäviranomaiselta ajoneuvolle myönnettyyn yksittäishyväksyntätodistukseen liittyviä lisätietoja, joissa yksityiskohtaisesti selvitetään kyseisen ajoneuvon täyttämät tekniset vaatimukset.

24 §

Vaurioituneen ajoneuvon katsastus

Ajoneuvolain 60 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua liikennekäytöstä poistetun tai muusta syystä katsastukseen määrätyn ajoneuvon rekisteröintikatsastuksessa tarkastetaan 21 §:ssä tarkoitettujen tarkastuskohteiden lisäksi:

- 1) ajoneuvon korin tai rungon mitat;
- 2) pyörien asentokulmat ja akselien asento;
- 3) mahdolliset korin katkaisukohdat;
- 4) korirakenteen lujuus;
- 5) korin osien liitostavat;

6) sellaisten turvalaitteiden toimintakelpoisuus, jotka ajoneuvossa kuuluu säännösten, ajoneuvossa olevien pysyvien merkintöjen ja ajoneuvoa koskevien teknisten tietojen mukaan olla.

Jos katsastustoimipaikka ei voi vakuuttaa 1 momentissa mainittujen tarkastuskohteiden kunnosta, ajoneuvon katsastukseen esittäjän on toimitettava siitä luotettava selvitys.

Jos muu kuin 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu säännöksissä edellytetty turvalaite on poistettu, muutettu tai epäkunnossa, tätä koskeva tieto on talletettava rekisteriin.

Vaurioituneen ajoneuvon kunnostamisesta ja ajoneuvon kokoamisesta osista säädetään erikseen.

24 a §

Selvitys osien alkuperästä

Korjatun ajoneuvon rekisteröintikatsastuksessa on esitettävä luotettava selvitys siitä, mitkä osat ovat peräisin kanta-ajoneuvosta. Myös muiden kuin kanta-ajoneuvosta peräisin olevien osien alkuperästä on, jos katsastustoimipaikka katsoo sen tarpeelliseksi, esitettävä luotettava selvitys, kuten kauppalasku, tulliselvitys tai muu vastaava.

Rakennetun ajoneuvon kokoamisessa käytettyjen osien alkuperästä on esitettävä luotettava selvitys.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuna selvityksenä rekisteröintikatsastuksessa on esitettävä osaluettelo tarvittavine liitteineen. Ajoneuvon rekisteröintikatsastukseen esittävän henkilön sekä, jos hän ei ole ajoneuvon omistaja tai haltija, myös omistajan tai haltijan on vahvistettava osaluettelo allekirjoituksellaan. Osaluettelon laatimiseksi tarvittavien tietojen hankkimisesta vastaa ajoneuvon omistaja tai haltija.

24 b §

Valmistenumeron antaminen katsastustoimipaikalla

Katsastustoimipaikka antaa rakennetulle ajoneuvolle uuden valmistenumeron, joka meistetään ajoneuvon itsekantavaan koriin tai runkoon. Katsastustoimipaikka varmentaa numeron sen molemmille puolille tehdyllä katsastustoimipaikkaa osoittavalla meistoksella.

Jos ajoneuvoon meistetty tai muuten pysyvästi kiinnitetty valmistenumero on vahingoittunut tai joudutaan osan vaihtamisen vuoksi tai muusta vastaavasta syystä poistamaan, valmistenumeron tarkastamisesta ja uusimisesta on sovittava katsastustoimipaikan kanssa ennen työn aloittamista. Katsastustoimipaikka merkitsee rekisteriin tiedon valmistenumeronle tehtävistä toimenpiteistä ja mahdollisesta uudesta sijainnista.

Korjattu ajoneuvo merkitään rekisteriin kanta-ajoneuvon valmistenumeronla, jos ajoneuvolla on kanta-ajoneuvo. Jos kanta-ajoneuvon valmistenumero joudutaan meistämään uudestaan, katsastustoimipaikka varmentaa numeron sen molemmille puolille tehdyllä toimipaikan osoittavalla meistoksella.

Jos kunnostukseen käytetyssä osassa on muu kuin kanta-ajoneuvon valmistenumero, katsastustoimipaikka mitätöi tämän numeron yliviivaamalla siten, että se on edelleen luettavissa. Mitätöinti osoitetaan molemmille puolille valmistenumeroa katsastustoimipaikan tekemällä toimipaikan osoittavalla meistoksella.

Katsastustoimipaikkaa osoittavan meistoksen on oltava ilmoitettu Liikenne- ja viestintävirastolle ennen meistoksen käytön aloittamista.

Muutoksastusvelvollisuus

Ajoneuvolain 61 §:n 2 momentissa tarkoitetuksi ajoneuvon tilapäiseksi tai vähäiseksi muutokseksi, joka ei edellytä muutoksastusta, katsotaan seuraavia muutoksia vähäisemmät muutokset:

- 1) ajoneuvon luokan tai ryhmän muutos;
- 2) ajoneuvon suurimman rekisteröinnissä ja käytössä sallitun kokonaismassan, ajoneuvoyhdistelmän massan tai akselimassan muutos;
- 3) ajoneuvon akselisto- tai korirakenteen tai ulkomittojen muutos;
- 4) ajoneuvon henkilöpaikkaluvun muutos; vähäiseksi muutokseksi, joka ei edellytä muutoksastusta, katsotaan kuitenkin ennen 17 päivää kesäkuuta 2003 käyttöön otetun L3e-luokan ajoneuvon istuinpaikkaluvun muutos sekä umpinaisella ohjaamolla varustetun traktorin varustaminen lapsen kuljettamiseen tarkoitettulla istuimella;
- 5) kuorma-auton (N₂- tai N₃- luokka) varustaminen vetokytkimellä tai -pöydällä tai kuorma-autosta vetokytkimen- tai -pöydän poistaminen, vetoaisaperävaunun vetämiseen varustetun auton varustaminen keskiakseliperävaunun vetämiseen taikka vetolaitteen sijoituksen tai luokan muutos;
- 6) perävaunun (O₃- tai O₄- luokka) varustaminen vetokytkimellä toisen perävaunun vetämistä varten;
- 7) ajoneuvon varustaminen iskutilavuudeltaan tai muutoin alkuperäisestä poikkeavalla moottorilla taikka ajoneuvon pakokaasujärjestelmän tai käyttövoiman muutos;
- 8) ajoneuvon laitteiden ja varusteiden muutos tai täydennys niin, että muutos voi vaikuttaa liikenneturvallisuuteen; vähäiseksi muutokseksi, joka ei edellytä muutoksastusta, katsotaan kuitenkin kuorma- tai pakettiauton (N-luokka) tavaratilan varustaminen tavarankuljetuksen vaatimalla suojavuorauksella, lämpöeristeellä tai hyllyköllä;
- 9) traktoria ryhdytään käyttämään liikennetraktorina;
- 10) paketti- ja kuorma-auto (N-luokka) sekä perävaunu (O-luokka) varustetaan erityisesti eläinten kuljetusta varten tai vaarallisten aineiden kuljetukseen;
- 11) vuonna 1960 tai myöhemmin käyttöön otetun ajoneuvon osista 25 prosenttia tai enemmän on vaihdettu ensirekisteröinnin jälkeen; vähäisiksi muutoksiksi, jotka eivät edellytä muutoksastusta, katsotaan kuitenkin ajoneuvon kulutusosien vaihtaminen tämän prosenttiluvun jo ylittyttyä;
- 12) ajoneuvon verovapauden tai veron alennuksen edellytykset eivät ole enää voimassa taikka ajoneuvon laji-, luokittelu- tai ryhmittelytieto ei enää pidä paikkaansa; vähäiseksi muutokseksi, joka ei edellytä muutoksastusta, katsotaan kuitenkin traktorin varustaminen moottorityökoneeksi.

Ajoneuvolain 61 §:n 2 momentissa tarkoitetuksi ajoneuvon tilapäiseksi muutokseksi, joka ei edellytä muutoksastusta, katsotaan myös traktorin tai moottorityökoneen tilapäinen muuttaminen maastoajoneuvoksi ja mainitulla tavalla muutetun ajoneuvon muuttaminen takaisin traktoriksi tai moottorityökoneeksi, jos tieto ajoneuvon muutosmahdollisuudesta ja edellytyksistä, joilla muutos voidaan tehdä, on merkitty rekisteriin. Tällaisen ajoneuvon on täytettävä molempien luokitusten mukaisena sitä koskevat vaatimukset.

Edellä 1 momentin 3 kohdasta poiketen ajoneuvolain 61 §:n 2 momentissa tarkoitetuksi ajoneuvon tilapäiseksi muutokseksi, joka ei edellytä muutoksastusta, katsotaan myös erikoiskuljetusajoneuvon mittojen muuttaminen kuljetettavan kuorman edellyttämällä tavalla, edellyttäen, että tiedot ajoneuville sallituista vaihtoehtoisista mitoista on merkitty rekisteriin.

Edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdista poiketen ajoneuvolain 61 §:n 2 momentissa tarkoitetuksi ajoneuvon tilapäiseksi muutokseksi, joka ei edellytä muutoksastusta, katsotaan myös ajoneuvon tilapäinen muuttaminen erikoiskuljetusajoneuvoksi akselistorakennetta muuttamalla tai akselien määrää lisäämällä. Tällaisen ajoneuvon on kaikilla vaihtoehto-

silla rakenteilla täytettävä sitä koskevat vaatimukset. Tieto ajoneuvon muutosmahdollisuudesta ja edellytyksistä, joilla muutos voidaan tehdä, on oltava merkitty rekisteriin siten, että ensisijaisesti käytetään suurimpien sallittujen massojen mukaisia tietoja.

26 §

Muutuskatsastuksen suorittaminen

Muutuskatsastuksessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä 3 luvussa säädetään rekisteröintikatsastuksesta. Jos ajoneuvon moottori on vaihdettu tai sitä on muutettu, ajoneuvolle suoritetaan lisäksi pakokaasupäästöjen tarkastus.

Muutuskatsastuksessa hylätyn ajoneuvon jälkitarkastuksessa tarkastetaan ajoneuvosta ne kohteet, joissa hylkäämiseen johtaneessa muutuskatsastuksessa todettiin vikoja tai puutteellisuuksia.

26 a §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen muutuskatsastuksessa

Ajoneuvolain 61 a §:n 1 momentissa säädetyn lisäksi voidaan vaatimustenmukaisuus muutuskatsastuksessa osoittaa:

1) katsastajan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä silloin, kun vaatimustenmukaisuuden toteaminen ei edellytä muita kuin muutuskatsastuksia tekevän katsastajan käytössä yleisesti olevia työkaluja eikä muuta kuin muutuskatsastusten suorittamisen edellytyksenä olevaa ammattitaitoa;

2) ajoneuvon valmistajan tai muutoksen tekijän suorittamin yleisesti käytettyihin menettelyihin perustuvien mittauksien, laskelmin tai testien a kohdassa tarkoitettussa tapauksessa sekä silloin, kun valmistajan suorittamat mittaukset, laskelmat tai testit hyväksytään yleisesti ETA-valtioissa vaatimustenmukaisuuden osoittamistavaksi taikka kun muutuskatsastuksen suorittaja voi vakuuttaa ajoneuvon vaatimustenmukaisuudesta valmistajan tai muutoksen tekijän toimittamiin asiakirjoihin perustuen;

3) ajoneuvon, osan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön kiinnitetyllä kansainvälisesti yleisesti käytetyllä muulla kuin ajoneuvolain 50 e §:n 1 momentissa tarkoitettulla hyväksymismerkinnällä silloin, kun hyväksymismerkinnästä voidaan päätellä, että ajoneuvo vastaa siltä edellytetyistä teknisistä vaatimuksista;

4) hyväksytyn asiantuntijan pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella:

a) 1–3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa; tai

b) kun 5 kohdassa tarkoitettua selvityksen hankkiminen ei kohtuullisin kustannuksien ole mahdollista eikä selvityksen antaminen katsota edellyttävän 5 kohdassa tarkoitettua tutkimuslaitokselta edellytettävää pätevyyttä;

5) ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella:

a) 1–4 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa; tai

b) kun ei edellytetä tyyppihyväksyntää eikä ajoneuvolain 36 §:n 1 momentissa tarkoitettuja nimetyn tutkimuslaitoksen suorittamia tarkastuksia, mittauksia, testejä tai laskelmia.

27 §

Kytkentäkatsastusvelvollisuus ja ajoneuvon esittäminen kytkentäkatsastukseen

Sellaisen ajoneuvon, joka ajoneuvolain 62 §:n mukaan on esitettävä kytkentäkatsastukseen, kytkentäehdoista säädetään ajoneuvojen käytöstä tiellä annetussa asetuksessa (1257/1992).

Muun kuin 1 momentissa tarkoitettua ajoneuvon kytkentäkatsastuksessa on esitettävä:

1) kytkettäväksi tarkoitetun ajoneuvon rekisteröintitodistus tai, jos ajoneuvoa ei ole vielä rekisteröity, rekisteröintikatsastuksessa annettu katsastustodistus taikka tyyppirekisteriote;

2) tarvittaessa selvitys kytkentälaitteiden lujuudesta ja soveltuvuudesta kyseisten ajoneuvojen kytkentään.

29 §

Kytchentäkatsastuksen suorittaminen

Kytchentäkatsastuksessa tarkastetaan, että auto ja perävaunu tai perävaunut sopivat kytkettäväksi toisiinsa. Hinattavan laitteen kytkentäkatsastuksessa ei kuitenkaan tarvitse esittää vetoautoa. Lisäksi kytkentäkatsastuksessa:

1) tarkastetaan kytkentälaitteiden oikea mitoitus ja tarkoituksenmukaisuus;

2) tarkastetaan täyttääkö yhdistelmä niiden säännösten vaatimukset, jotka koskevat mittoja,

kääntyvyyttä ja muita yhdistelmän ominaisuuksia;

3) määrätään yhdistelmän suurin sallittu kokonaismassa ja tämän jakautuminen ajoneuvojen kesken.

Kytchentäkatsastuksessa hylätyn ajoneuvon jälkitarkastuksessa tarkastetaan ajoneuvosta ne kohteet, joissa hylkäämiseen johtaneessa kytkentäkatsastuksessa todettiin vikoja tai puutteellisuuksia.

Katsastustoimipaikan on talletettava rekisteriin perävaunun tietoihin kytkentäkatsastusta koskevat tiedot ja kytkettäväksi hyväksyttävien ajoneuvojen yksilöintitiedot. Hinattavan laitteen kytkentäkatsastuksessa ei kuitenkaan tarvitse tallettaa rekisteriin vetoauton yksilöintitietoja.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2018

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Lainsäädäntöjohtaja Silja Ruokola